

HOMENATGE A CARLES FAGES DE CLIMENT

▶▶▶
i la veu que canta més enllà de la mort; el poeta realitza aquest lligam a través del viatge a l'altre món de Pere Portes i del conte *La flor del panical*.

El primer relat té com a nom complet *Cas raro d'un home anomenat Pere Portes, de la vila de Tordera, que vivint entrà i eixí de l'infern* i és una obra anònima, escrita probablement cap al 1611, però sobre temes de textos medievals, que continua la tradició del viatge al Purgatori del vescomte Ramon de Perellós. Pere Portes, víctima de la malícia d'un notari d'Hostalric, ha de seguir el dimoni a l'infern on es troba el notari, per tal que li esbrini on amagà l'escriptura de cancel·lació del deute que ha originat la subhasta dels seus béns. La porta de l'infern és a l'estany de Sils, única incursió del sabater fora de l'Empordà.

Altres mites catalans de la balada, o personates mitificats, són els comtes d'Empúries, Malgaulí, el comte Gui-

llem de Besalú, el famós comte Arnau. Tots tenen un tret comú amb el sabater i Pere Portes: un viatge llarg i solitari (pot ser una cavalcada) que comença o acaba amb la mort, o que hi està estretament lligat, com Orfeu. Tot això ens indica com, sota l'estructura aparent, clara i enlluernadora, de la balada, aquesta té com a fons el tema del viatge iniciàtic, relacionat amb la solitud i la mort; per això el sabater arriba a la porta del regne de l'ombra, com el més famós dels viatgers mítics, Ulisses.

A través de la flor del panical, el petit de tres germans, per l'enveja dels altres dos, havia trobat la mort però havia enraonat després, a través d'unes canyes, com en la balada anglesa de les germanes de Binorie: "Aquesta flor no sol trobar-se gaire. / Cada set anys. No és minsa fulla d'hort / ni de jardí. En ser l'hora de la mort / fa, sospirosa, un ennuet de flaire".

Heus aquí com l'humil sabater d'Ordis, personatge de

paròdia i gresca, es converteix en una figura de simbolisme colpidor, gràcies a la capacitat mitopoètica de Carles Fages. I esdevé, alhora, el que expressa les vivències del seu autor, ja que, com ell, cerca una flor difícil: la bellesa que "no té olor, perquè és la llum abstracta. / Mai llengua humana n'ha hagut tast ni enyor".

L'elegia final potser l'escriu Fages per a ell mateix, amb molts anys d'anticipació: podem comparar-la, atès que som entre mites, al plany que el poeta Arió va cantar per la seva mateixa mort, just abans de ser llançat al mar pels mariners que es delien per les seves petites riqueses. Però, en la llegenda grega, els dofins, encisats pel seu cant, van salvar Arió i el van dur a les clares ribes del Peloponès. El dofí salvador de Carles Fages, el que el durà, esperem-ho, a la pàtria d'un port durador, no és altre que la mateixa flor amagada que no va deixar mai de cercar i que sovint trobava, és a dir, la poesia.

Festa de la poesia 1968

CARLES FAGES DE CLIMENT

Les lectures d'aquesta vetlla començaran i es clouran, per ordre rigorosament alfabètic, amb els versos de dues poetesses. I això ens sembla que és una sort, perquè, tal com solien dir abans en tastar les primícies de qualsevull fruit de l'any: Déu ens doni bon principi i bon acabament.

La primícia que ara tinc l'honor d'oferir-vos ho és doblement, perquè es tracta d'una poetessa ubicada a la nostra ciutat que ve per primera vegada amb la seva ofrena ritual de primavera a fer agradosa i interessant aquesta festa.

Maria Àngels Anglada d'Abadal. Amb el mateix apella-

tiu que Maria Àngels Vayreda, potser perquè puguem dir que aquesta nit i en aquest escenari els àngels hi canten.

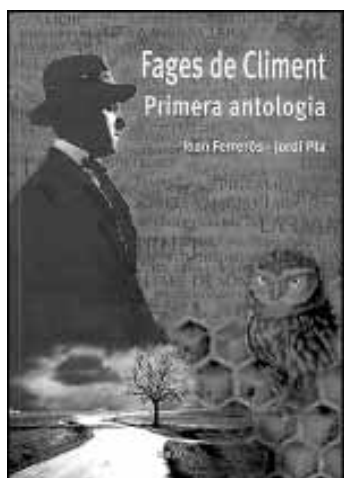
Les composicions seleccionades d'aquesta poetessa del cor de Catalunya que és la Plana de Vic trasplantada al cor de l'Empordà són dues. La primera ja l'haveu escoltada a la primera part i s'insinua temàticament amb aquest vers generós de fragàncies líriques: "Tots els poetes parlen de la rosa", i té la gràcia alada dels madrigals històrics.

El segon poema resultò en dotze ratlles conté una evocadora i subtil comparança entre el Montseny sagrat de l'*Oda a la Pàtria*, de Bonaventura Carles, i la muntanya d'ametistes de Guerau de Liost, però

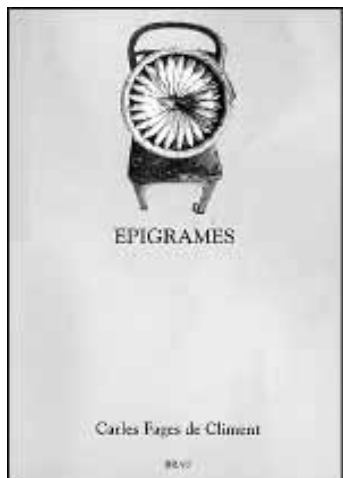
que la poetessa estima nu del preciosisme de la gemma tallada en cent reflexos que l'autèntic i delicat poeta del Montseny coneixi, herbolari cinègic i entendent, i ens feia avinents en versos polièdrics.

Hi ha encara un avellutat ressò de la ciutat dels Sants, la inoblidable i cruel dissecció de Miquel Llor i dels patriòtics patíbuls de Bach de Roda i Serrallonga. La poetessa de Vic, trasplantada com adés Manuel Brunet al nostre Empordà esbandit, exclama meravellada dels camins del vent i els camins del mar: "Camí del vent, he estimat l'altra plana. / El mar que va ésser un dia camí nostre".

Escolteu els versos de Maria Àngels Anglada d'Abadal.

■ *Fages de Climent. Primera antologia*, amb introducció i tria a càrrec de Joan Ferrerós i Jordi Pla i publicada per Brau Edicions, ofereix una visió a vol d'ocell de tota l'obra del poeta figuerenc.

■ També Brau Edicions publica *Epigrames*, a cura de Joan Ferrerós, que defineix la paraula *epigrama*: "Composició breu, en vers, que expressa un pensament, reflexió o consell de manera aguda i punyent".

■ Ariadna Records ha editat un CD en què Xavier Falgarona, acompanyat de James Testi, Esteban Vélez, Juanjo Genova i Albert Munjó, musica nou poemes (o fragments) de Carles Fages de Climent.

Fundació Caixa de Girona
CENTRE CULTURAL DE CAIXA DE GIRONA
FONTANA D'OR

exposicions

Planta dels arcs

VISIONS PANORÀMIQUES DE LES COMARQUES GIRONINES
Fotografies de Pau Giralt-Miracle

Del 4 d'abril al 4 de maig de 2003

Soterrani

ARMES DE RIPOLL

Del 7 d'abril al 2 de maig de 2003

Planta Romànica

CARLES FAGES DE CLIMENT (1902-1968)
Poètica i mítica de l'Empordà

Del 8 d'abril al 4 de maig de 2003

Horaris d'exposicions:
Fainers: de dilluns a divendres d'11.00 a 13.00 h i de 17.30 a 21.00 h
Dissabtes d'11.00 a 14.00 h i de 17.30 a 21.00 h
Diumenges i festius d'11.00 a 14.00 h
ENTRADA LLIURE

CENTRE CULTURAL DE CAIXA DE GIRONA
FONTANA D'OR

c. Ciutadans, 19
17004 Girona
Tel. 972 209 836
Fax 972 20 94 14
info@fundaciocalxadegirona.org